

RechterTie.nl Nieuwsbrief

<http://www.rechtertie.nl/>

Nummer 9, 17 september 2003

Zegels

Het snijden van zegels is een typisch Chinese vaardigheid. Het zal u dan ook niet verbazen dat Robert van Gulik ook daarin een ware meester was.

Hij sneed niet alleen zegels voor vrienden en kennissen maar, zoals nevenstaand niet eerder gepubliceerde artikel van Carl Barkman aantoonde, ook voor hoogwaardigheidsbekleders.

De illustratie hieronder komt uit het tijdschrift Orientations, dat in november 1981 een speciaal nummer wijdde aan Van Gulik.

Het rode zegel komt van de omslag van "De Boek Illustratie in het Ming Tijdperk", een bibliotheek uitgave van de Nederlandsche Vereeniging voor Druk- en Boekkunst.

Een Chinees zegel

Robert van Gulik heeft zich helemaal ingeleefd in de rol van een Chinese literaat (ambtenaar, rechter, geleerde). Zo iemand was rechter Tie, en de schrijver en zijn personage leken zozeer op elkaar, dat Van Gulik kon uitspreken: "Rechter Tie, dat ben ik!"

Van de vele bedrevenheden die een literaat geacht werd te beheersen, noem ik hier slechts de kalligrafie en het snijden van zegels. Op beide terreinen was Van Gulik een meester. In China is een zegel, met daarin gegraveerd de naam van de eigenaar in archaische karakters (voor de gemiddelde Chinees onontcijferbaar), een uitermate belangrijk kleinood. Wanneer men van een

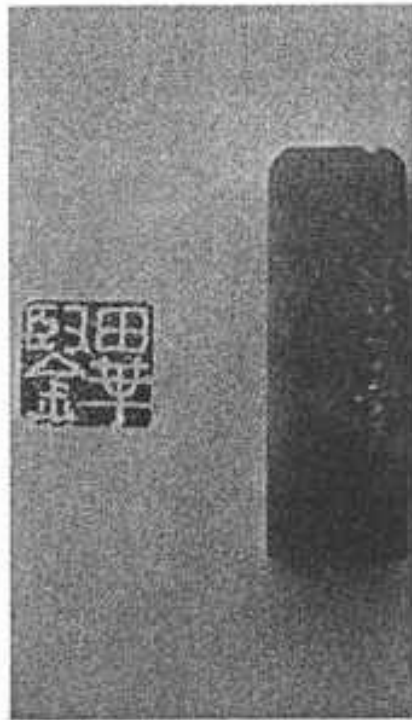
vriend een door hem gesneden zegel ontvangt, wordt dat in hoge mate gewaardeerd als een teken van achting en vriendschap, tenminste als het fraai is uitgevoerd.

Geen buitenlander zou het aandurven zo'n zegel voor een Chinese kennis te vervaardigen. Maar wie schetst onze verbazing, d.w.z. van zijn medewerkers, toen Van Gulik kort voor zijn vertrek uit Chungking (in 1946) van de President van de Republiek China, de Generalissimo Chiang Kai-shek, het beleefde verzoek ontving voor hem een zegel te snijden!

Wanneer wij 's avonds laat van een receptie of diner thuiskwamen, zagen wij Van Gulik, die de benedenverdieping bewoonde, met zijn onafscheidelijke sigaret in de mond voor het raam zitten, waar hij bij het licht van een tafellamp het harde stuk jade bewerkte, dat hij voor dat zegel bestemd had.

Door allerlei omstandigheden heeft hij het niet zelf aan de President kunnen aanbieden, zoals de bedoeling was geweest, maar een van zijn medewerkers, Jan Vixseboxse, gevraagd het aan de toenmalige Chef van het Protocol te overhandigen.

Carl Barkman

(Centre) Inscription of the name, Longyin 龍吟 (Dragon's Strain), of a qin belonging to Dr Laurence Picken, Jesus College, Cambridge. The qin was made for Dr Picken by the qin master Xu Yuanbai 徐元白 and the 'running style' calligraphy is by van Gulik whose seal is below the calligraphy.

(Right) A seal cut by van Gulik for Laurence Picken. The seal-script characters read 'Bijian 畢堅', Picken's Chinese name, and on the side of the stone is van Gulik's signature, Zhitai 芝臺, his hao (literary Chinese name).

Agenda

24-09-2003 [Lezing Willem v. Gulik](#)
(36^e sterfdag RvG)

Rechter Tie en de 20 goudstukken

